Česká zemědělská univerzita v Praze

Fakulta lesnická a dřevařská

Bakalářská práce

Komunikace lesnického sektoru na Toužimsku

Autor: Jakub Kandalík

Vedoucí práce: RNDr. Marcel Riedl, CSc.

Praha 2022

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Fakulta lesnická a dřevařská

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Jakub Kandalík

Lesnictví

Hospodářská a správní služba v lesním hospodářství

Název práce

Komunikace lesnického sektoru na Toužimsku

Název anglicky

Communication of Forestry Sector in the Toužim Region

Cíle práce

Cílem práce je analýza komunikace lesnického sektoru: státní správy lesů a odborných lesních hospodářů se subjekty působícími v lesním hospodářství, zejména s drobnými vlastníky lesů v oblasti Toužimska a navrhnout změny v komunikačním mixu vedoucí ke zlepšení této komunikace.

Metodika

Práci napište v souladu s formálními požadavky uvedenými v doporučených pravidlech pro zpracování bakalářských a diplomových prací na FLD. Postup při vypracování a dosahované výsledky průběžně konzultujte s vedoucím práce.

Doporučuje se zpracovat práci v následujících etapách:

Podrobnější vymezení tématu a rozsahu zkoumání, vysvětlení pojmů a definic, které je potřebné znát k hlubšímu zkoumání dané problematiky.

Zpracování úvodní části zaměřené na komunikační mix a marketingový výzkum a jejich využití v oblasti komunikace.

V praktické části analyzujte a určete nejdůležitější orgány státní správy působící na Toužimsku a v přilehlém okolí komunikující se subjekty působícími v lesnickém sektoru. S využitím dotazníku v rozsahu 20 otázek zjistěte nejčastější formy a obsah komunikace, řešené problémy a konflikty zejména ve vztahu s drobnými vlastníky lesa.

U několika drobných vlastníků lesa proveďte kvalitativní výzkum formou hloubkového interview, jak je vnímána komunikace státních správy lesů a odborných lesních hospodářů z hlediska jejich potřeb. Na základě výsledků dotazníkového šetření a kvalitativního výzkumu se budou se formulovat konkrétní návrhy změn v komunikačním mixu vedoucí ke zlepšení komunikace orgánů státní správy.

Diskuze a závěr – rekapitulace dosažených výsledků a význam pro širší praxi.

Doporučený rozsah práce

35 stran

Klíčová slova

Lesnictví, komunikace, státní správa lesů, odborný lesní hospodář, Toužimsko

---

Doporučené zdroje informací

CAYWOOD, C L. Public relations : řízená komunikace podniku s veřejností. Brno: Computer Press, 2003. ISBN 80-7226-886-4.

FREY, P. Marketingová komunikace: nové trendy a jejich využití, 1.vyd. Praha: Management Press, 2005, 111s., ISBN 80-7261-129-1

HARMS, L. Working with people : communication skills for reflective practice. South Melbourne, Vic. ; New York: Oxford University Press, 2007. ISBN 9780195558821.

KOHOUT, J. Veřejné mínění, image a metody public relations. Praha: Management Press, 1999. ISBN 80-7261-006-6.

NĚMEC, P. Public relations : komunikace v konfliktních a krizových situacích. Praha: Management Press, 1999. ISBN 80-85943-66-2

PŘIKRYLOVÁ, J. Moderní marketingová komunikace. Praha: Grada, 2019. ISBN 978-80-271-0787-2.

SVOBODA, V.: Public relations – moderně a účinně. První vydání. Praha: Grada Publishing a.s, 2006, 244 s., ISBN 80-247-0564-8

Předběžný termín obhajoby

2020/21 LS – FLD

Vedoucí práce

RNDr. Marcel Riedl, CSc.

Garantující pracoviště

Katedra lesnické a dřevařské ekonomiky

Elektronicky schváleno dne 8. 2. 2021

prof. Ing. Luděk Šišák, CSc.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 9. 2. 2021

prof. Ing. Róbert Marušák, PhD.

Děkan

V Praze dne 10. 04. 2022

Prohlášení

"Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma Komunikace lesnického sektoru na Toužimsku vypracoval samostatně pod vedením RNDr. Marcela Riedla, CSc. a použil jen prameny, které uvádím v seznamu použitých zdrojů.

Jsem si vědom, že zveřejněním bakalářské práce souhlasím s jejím zveřejněním dle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách v platném znění, a to bez ohledu na výsledek její obhajoby."

V..... dne.....

Podpis autora

Poděkování

Děkuji tímto RNDr. Marcelovi Riedlovi, CSc. za jeho vedení a pomoc při tvorbě bakalářské práce. Také děkuji všem drobným vlastníkům lesa z Toužimska, kteří se zúčastnili dotazníkového šetření.

Abstrakt

Bakalářská práce se zabývá komunikací lesnického sektoru na Toužimsku, zejména mezi odbornými lesními hospodáři a drobnými vlastníky lesa. Pro tento účel bylo vytipováno několik drobných vlastníků, kteří aktivně hospodaří v lesích, do výměry 50 hektarů, v Toužimi a jejím okolí. Celkově 13 vlastníků se zúčastnilo kvantitativního výzkumu pomocí dotazníkového šetření, z nichž 2 navíc podstoupili i výzkum kvalitativní – hloubkový rozhovor. Cílem práce byla analýza komunikace mezi subjekty působícím v lesním hospodářství a s následným návrhem změn v komunikačním mixu, který by přispěl ke zkvalitnění této komunikace. Data sesbírána v dotaznících i rozhovorech byla následně zanalyzována s výsledkem, že drobní vlastníci lesů stále spatřují v komunikaci se svými lesními hospodáři nedostatky a zároveň nevědí, kde mohou hledat komplexní informace s garantovanou odbornou úrovní. Jako nejdůležitější nedostatek komunikace uvedli, že kvůli časové vytíženosti odborní lesní hospodáři v některých případech nezvládají řešit dotazy či problémy v krátkém časovém horizontu – pomalá doba odezvy. Jako řešení bylo navrhnuto vytvoření zcela nového informační webu s diskusním fórem, který by sloužil primárně jako nástroj určený drobným vlastníkům lesů. Ti by se zde edukovali ohledně hospodaření v lesích a získávali potřebné informace, kvůli kterým nyní v mnoha případech zatěžují odborné lesní hospodáře.

Klíčová slova:

Lesnictví, komunikace, odborný lesní hospodář, drobný vlastník lesa, Toužimsko

Abstract

This bachelor thesis deals with the topic of communication in the Forestry Sector in the Toužim Region. It primarily focuses on the communication between forestry management and small forest owners. For this purpose, several forest owners, actively managing forests up to 50 hectares within Toužim and close-by area, were approached. Thirteen owners have participated in the quantitative survey analysis. A qualitative interview has been conducted with two of the participants. The purpose was to analyze the communication between the above-mentioned subjects and to propose changes in the communication mix to improve its quality. The data gathered based on the survey and the interviews have been analyzed and have resulted in the following outcome. The owners are not satisfied with the communication with the forestry management and seek complex information with guaranteed professional quality. The following problem has been identified as the most significant. Due to lack of time, the forestry management often fails to answer questions and address problems within a reasonable time horizon: The response rate is slow. The proposed solution is to create a completely new online platform including a discussion forum, which would serve as an educational and informative tool for small forest owners. Here the owners could learn about forestry and find information that currently has to be provided by the forestry management.

Key words:

Forestry, communication, forestry management, small forest owner, Touzim region

Obsah

1. Úvod 11
2. Teoretická část 13
2.1. Komunikace 13
2.1.1. Rozdělení komunikace 13
2.2. Komunikační proces 14
2.3. Marketingová komunikace 14
2.4. Komunikační mix 16
2.5. Nejčastější chyby komunikačního mixu 17
2.6. Marketingový výzkum - jeho techniky a fáze 18
2.6.1. Fáze marketingového výzkumu 19
2.7. Toužimsko a subjekty lesního hospodářství 20
2.8. Orgány státní správy lesů 20
2.8.1. Veřejná a státní správa 20
2.9. Public relations ve státní správě 23
2.10. Drobný vlastník lesa 24
2.11. Lesy České republiky 24
2.12. Odborný lesní hospodář 25
3. Praktická část 26
3.1. Metodika 26
3.2. Dotazníkové šetření – kvantitavní výzkum 26
3.3. Shrnutí a zhodnocení výsledků dotazníkového šetření 37
3.4. Hloubkové interview – kvalitativní výzkum 38
3.4.1. Respondent č.1 38
3.4.2. Respondent č.2 39
3.5. Shrnutí hloubkového rozhovoru 39

3.6. Návrhy změn 40
3.6.1. Výhody systému 43
3.6.2. Nevýhody systému 44
4. Diskuse 45
5. Závěr 46
Zdroje 48
Přílohy 50

Seznam tabulek

Tabulka 1 Jak jste získali svého OLH? 26
Tabulka 2 Četnost komunikace během roku 28
Tabulka 3 Nejčastější způsob komunikace 28
Tabulka 4 Vyhovuje Vám tato forma komunikace? 29
Tabulka 5 Je OLH drobným vlastníkům vždy nápomocen? 30
Tabulka 6 Nejčastěji řešené problémy 30
Tabulka 7 Doporučení od lesního hospodáře 31
Tabulka 8 Hodnocení informací poskytnutých OLH 31
Tabulka 9 Spokojenost s LHO 32
Tabulka 10 Důvod nespokojenosti 32
Tabulka 11 Průměrná doba odezvy OLH z pohledu vlastníků 33
Tabulka 12 Jaký podíl pracovního času zabírá agenda týkající se komunikace s OLH 34
Tabulka 13 Způsob na zefektivnění komunikace 34
Tabulka 14 Způsoby získávání informací 35
Tabulka 15 Komplikovanost komunikace s OLH 36
Tabulka 16 Udrží drobní vlastníci kontakt i s dalšími subjekty v lesním hospodářství? 36

Seznam grafů

Graf č. - 1 Víte s čím vším Vám může OLH pomoci a kde tyto informace získat? 34

1. Úvod

Předložená bakalářská práce se věnuje komunikaci lesnického sektoru na Toužimsku. Tento region jsem zvolil především proto, že je mi velmi blízký, strávil jsem zde část svého života a rád bych využil zde získaných kontaktů v lesnictví k obohacení mé bakalářské práce.

V moderní době je kladen velký důraz na životní prostředí, kterého jsou lesy neodlučitelnou součástí. Veřejností je les především vnímán jako zdroj dřeva, hub a lesních plodů, který zároveň nabízí rekreační funkci. To je samozřejmě pravda, ale nutno dodat, že výčet funkcí lesa a toho, co nám nabízí, je mnohem rozmanitější. Mezi nejvýznamnější bych zařadil funkce ekologické – klimatická, hydrická a půdoochranná. Jakožto zdroj dřeva, tedy obnovitelného přírodního zdroje, také plní les důležitou ekonomickou funkci. Z těchto a dalších důvodů vyplývá, že je velmi důležité pro člověka lesy správně využívat. Pojmem „správně" se rozumí takovým způsobem, aby lesy plnily všechny potřebné funkce, ale zároveň se nesnižoval jejich potenciál pro příští generace. Takové hospodaření v lesích označujeme jako trvale udržitelné a stalo se základní strategií i cílem lesnické politiky v České republice, což bylo zakotveno v zákoně č. 289/1995 Sb., o lesích, který deklaruje v § 1, že jeho *„účelem je stanovit předpoklady pro zachování lesa, péče o les a obnovu lesa jako národního bohatství, tvořícího nenahraditelnou složku životního prostředí, pro plnění všech jeho funkcí a pro podporu trvale udržitelného hospodaření v něm"*[1]

Aby takováto koncepce byla vůbec možná, je důležité dodržování hospodářských činností, které byly pro tento cíl nastaveny a ukotveny v zákonech. Kontrolu dodržování a hospodaření v lesích dle aktuálních norem a předpisů má na starost státní správa, přesněji řečeno orgány, které pod ní spadají. Orgány státní správy získávají přehledy o stavu lesů drobných lesních vlastníků zejména od odborných lesních hospodářů, které jsou s nimi přímo v kontaktu. Řeší společně aktuální stav určitého lesa a případné vzniklé problémy s cílem dosáhnout hospodaření v lesích na principech trvalosti a vyrovnanosti.

[1] *Lesní zákon* [online]. 1995. Dostupné také z: https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1995-289

Právě komunikace, která umožňuje výměnu informací a díky tomu i kontrolu a správu lesů po celé ČR, hraje v těchto vzájemných vztazích klíčovou roli. Aby tato komunikace byla efektivní, musí vycházet z komunikační strategie založené na předem stanovených cílech lesnické politiky vycházející z aktuálních analýz.[2] Teoretická část bakalářské práce se věnuje komunikaci v obecné rovině a podrobnějšímu vymezení pojmů z části praktické. V té se dopodrobna věnuji komunikaci mezi odbornými lesními hospodáři a drobnými vlastníky lesů, od kterých jsem osobně, telefonicky či e-mailem získával informace pomocí dotazníkového šetření a hloubkového rozhovoru. Získaná data byla následně zanalyzována a na základě výsledků této analýzy byl navržen koncept pro zefektivnění komunikace mezi drobnými vlastníky lesů a odbornými lesními hospodáři.

[2] RIEDL, M., JÁRSKÝ, V., PALÁTOVÁ, P. a SLOUP, R. *The Challenges of the Forestry Sector Communication Based on an Analysis of Research Studies in the Czech Republic* [online]. 2019 [cit. 2022-04-10]. Dostupné z: https://www.mdpi.com/1999-4907/10/11/935/htm

2. Teoretická část

2.1. Komunikace

Komunikace neodmyslitelně patří k našim životům a setkáváme se s ní každý den například v práci, na univerzitě nebo doma. Vymezení pojmu komunikace se na první pohled může zdát velmi jednoduché – avšak při bližším zkoumání zjistíme, že je to velmi široký pojem, který ne každý z nás dokáže definovat.

Komunikace v obecné rovině je chápána především jako výměna informací mezi dvěma či více subjekty. Petr Němec ve své knize definuje komunikaci jako: "*Vše, co děláme jako jednotlivci, jako formální či neformální skupina, je komunikace.*"[3] Komunikujeme tedy tím, co říkáme, ale například i tím, jak se oblékáme. Komunikace je zkrátka všude kolem nás, je nemožné se jí vyhnout. Každý postoj či řeč těla vysílá signály do našeho okolí a na tomto základě si k nám okolí tvoří sociální vazby. Je proto nesmírně důležité, aby informace, které chceme předat jinému člověku, byly správně interpretovány. Jedině tak lze kvalitně předat informaci, získat pochopení druhých a vyhnout se nedorozumění, které může vést k poškození sociálních vazeb nebo ke vzniku krizové situace.

2.1.1. Rozdělení komunikace

Základní rozdělení komunikace uvádí dva způsoby – verbální a neverbální.

a) **Komunikace verbální** zahrnuje vše řečené a psané. Je základním kamenem pro dorozumívání se mezi stejnými živočišnými druhy. Sdělení je přenášeno především pomocí jazyka, kterému obě strany v komunikaci zapojené rozumí.[4] V moderní společnosti je nám jazyk vštěpován takřka od narození, vyrůstáme v jeho prostředí a učíme se mu porozumět co možná nejdříve, abychom se mohli plně začlenit do společnosti a využívat jazyk pro předávání hodnot, informací či vlastních potřeb.

[3] NĚMEC, P. (1999). *Public relations : komunikace v konfliktních a krizových situacích*. Management Press, ISBN 80-85943-66-2

[4] ZNAMENÁČEK, K. *Dorozumívání neboli komunikace* [online]. Dostupné z: http://www.charlijen.net

b) **Komunikace neverbální** značí komunikaci beze slov a probíhá neustále. To znamená, že dokonce i když mlčíme, komunikujeme. Podvědomě či vědomě do svého okolí vysíláme neustále signály, které dávají najevo náš přístup k věci nebo např. emoce. Mezi nejčastější nonverbální znaky komunikace patří – mimika, postavení těla, pohyby rukou a nohou.

2.2. Komunikační proces

Dle definice Harrolda D. Lasswella je komunikační proces označen jako: "*Kdo říká, co, jakým kanálem, ke komu, s jakým účinkem."*[5] Pokud tuto definici rozvedeme, získáme tím:

1) **Kdo** – ten, kdo zahajuje celý proces se záměrem předat sdělení
2) **Co říká** - jedná se o obsah sdělení
3) **Jakým kanálem** - způsob předání sdělení (reklama v TV, sms)
4) **Ke komu** – ten, který přijímá sdělení
5) **S jakým účinkem** - reakce příjemce na sdělení

2.3. Marketingová komunikace

Marketing je velmi úzce spjat se skutečností, že lidé potřebují naplnit své přání a tužby, aby se cítili lépe a dodali si tím pocit uspokojení. Toto uspokojení může přinést celá řada výrobků nebo služeb a pro jejich získání je v současné společnosti nejpoužívanější směnný obchod – ve smyslu "něco za něco". Tyto skutečnosti vytvářejí a formují trh, kde se střetávají lidé a firmy, aby uspokojili své potřeby. Na trhu přibývají nové produkty a firmy každý den, a je proto stále těžší a těžší obstát v boji s konkurencí. Právě marketingová komunikace si klade za úkol, přijít s tou nejvíce konkurenceschopnou nabídkou, odhadnout přání potenciálních zákazníků produktu či služby, a především ho o této skutečnosti i informovat – že má možnost na daném místě, v daný čas uspokojit svou potřebu za cenu, kterou je ochoten utratit.[6]

[5] LASSWELL, H. D. (1949). *The structure and function of communication in society*. Harper.

[6] PŘIKRYLOVÁ, J. a kolektiv. (2019). *Moderní marketingová komunikace*. Grada Publishing, ISBN 978-80-271-0787-2.

Mezi cíle marketingové komunikace patří:

1) **Rozvíjet značku** – rozvíjení značky patří mezi nejdůležitější cíle marketingové komunikace, jelikož tím vytváříme povědomí a ovlivňujeme vztah zákazníků ke značce. Výsledkem je pak pozitivní image firmy a vytvoření dlouhodobé vazby se zákazníkem.

2) **Poskytnout informace** – šíření relevantních informací cílové skupině. Může se jednat o zákazníky, obchodní partnery či potencionální investory. Firmy podávají základní informace o sobě a o službách či produktech, které nabízí. Firma může též informovat o svých postojích spojených s aktuálními problémy ve společnosti nebo s kulturou.

3) **Vytvořit poptávku** – vytvořit výrobek nebo nabídnout službu, za kterou je spotřebitel ochoten utratit určité množství peněz. *"Udává množství určitého výrobku či služby, který je spotřebitel ochoten a schopen si nakoupit při různých cenách"*.[7]

4) **Odlišit značku od konkurence** – předpokladem pro úspěšné odlišení značky je dlouhodobá komunikace s cílovou skupinou zákazníků, což nám otevírá mnohem více marketingových strategií při cenové politice.

5) **Užitek a hodnota výrobku** – cílem je dokázat, čím se značka liší od ostatních. Ukázat proč by měli zákazníci kupovat danou značku zobrazením jejích benefitů a unikátnosti.

6) **Stabilizace obratu** - obrat se neustále mění například v závislosti na sezoně (Vánoce, Velikonoce) či velikosti poptávky. V důsledku toho dochází k různým výkyvům obratu. Cílem marketingové komunikace je také co nejvíce snížit tyto výkyvy a zajistit, pokud možno, co nejstabilnější příjmy.

7) **Firemní image** – image firmy ovlivňuje to, zda člověk bude upřednostňovat produkt dané firmy nebo dá přednost firmě konkurenční. Mezi image firmy řadíme název

[7] VOLEK, T., & LEITMANOVÁ, I. F.. *Interní pracovní materiál-Katedra ekonomiky EF JU v Českých Budějovicích Nabídka, Poptávka, Tržní rovnováha*.

firmy, logo, slogan, filozofii firmy, ale také to, jaké barvy využívá při své prezentaci.

2.4. Komunikační mix

Je soubor všech možných prostředků, jakými je firma schopna komunikovat relevantní informace s cílovými skupinami. Účelem bývá zpravidla předání informací, získání nových zákazníků, udržení si těch stávajících nebo sdílet myšlenku a hodnotu svých služeb či produktů. Mezi nástroje komunikačního mixu patří:

1) **Osobní formy**

   Osobní prodej je nejstarším nástrojem komunikačního mixu, nicméně je pořád velmi žádaným a efektivním. Dokáže totiž prezentovat výrobky nebo služby přímo potenciálnímu zákazníkovi, se kterým tak zároveň vytváří i pozitivní vztah a posiluje tím image firmy. Největší výhoda této přímé komunikace spočívá v okamžité zpětné vazbě.

2) **Neosobní formy**

   Neosobní komunikační kanály jsou média, která přenášejí obsah informace k cílové skupině bez osobního kontaktu a neumožňují tedy ani zpětnou vazbu. Patří k nim média, atmosféra nebo akce. K důležitým médiím patří tištěná média: časopisy, noviny, plakáty. Dále vysílaná média, tedy televize a rozhlasové vysílání a on-line media - webové stránky či sociální sítě. Atmosférou je umělé vytvoření prostředí, které má v cílové skupině vytvořit důvěru a vyzdvihnout hodnoty, kterých si klient váží. Akce jsou události, které mají vybraným způsobem oslovovat cílovou skupinu. Jde například o výstavy, exkurze a expozice. Může se jednat i o spojení osobní a neosobní komunikace, například galavečery, veletrhy, výstavy, tisková konference či jiná setkání. Mezi neosobní formy komunikačního mixu patří:

   - **Reklama**, což je zpravidla placená forma neosobní komunikace, která se zobrazuje na předem domluvených reklamních nosičích a jejímž úkolem je předat relevantní sdělení cílové skupině. Cílem reklamy nejčastěji bývá zvýšení povědomí o firmě, zlepšení firemní image a stimul ke koupi určitého produktu či služby.

- **Podpory prodeje** jsou časově omezené stimuly se záměrem zvýšení prodeje určitého produktu nebo služby. Jedná se nepravidelné prodejní činnosti (slevová zvýhodnění, ceny v soutěžích, ochutnávky atd.)
- **Public relations**: *"Jedná se o komunikaci a vytváření vztahů směřujících dovnitř firmy i navenek. Takzvaná interní veřejnost zahrnuje zákazníky, dodavatele, akcionáře, vlastní zaměstnance současné i bývalé, k externí veřejnosti se řadí média, vládní a správní orgány, učitelé středních a vysokých škol, místní komunita a celá společnost, ve které firma operuje."* [8]

2.5. Nejčastější chyby komunikačního mixu

Před samotnou realizací komunikačního mixu je potřeba stanovit strategii. Mnoho firem se dopouští té chyby, že strategii stanoví nedostatečně či vůbec. V důsledku toho se může stát, že dojde k vyčerpání finančních zásob neefektivním způsobem a cíl komunikačního mixu s největší pravděpodobností nebude naplněn. Při vytváření komunikačního mixu se musíme zaměřit v první řadě na cílovou skupinu, a to i na způsob, jak tuto skupinu oslovíme. Další častou chybou je, že komunikační mix se v mnoha případech zpětně nehodnotí. Firma v takovémto případě několik týdnů, měsíců nebo dokonce let může komunikovat velmi neefektivně, navíc nemusí taková komunikace ani přispívat stanovenému cíli a stává se bezvýznamnou. Firmu by měla především zajímat zpětná vazba zákazníků a jejího okolí, jak je její komunikace vnímána a zda je hlavní idea této komunikace cílovými skupina správně chápána.[9]

[8] PŘIKRYLOVÁ, J. a kolektiv. (2019). *Moderní marketingová komunikace*. Grada Publishing, ISBN 978-80-271-0787-2.

[9] *Marketingové nástroje* [online]. Dostupné z: https://www.evolutionmarketing.cz/marketingovy-slovnik/marketingove-nastroje/

2.6. Marketingový výzkum - jeho techniky a fáze

Vzhledem k tomu, že pro dosažení úspěchu firmy je velmi důležité získávat informace o konkurenci a zákaznících, je marketingový výzkum důležitým nástrojem tvorby strategie, který umožňuje rozhodovat s lepší znalostí a nižším rizikem. Marketingový výzkum je zpětná vazba umožňující lépe řešit podnikové problémy. Marketingový výzkum je v zásadě sběr informací, jejich analýza a následná interpretace s cílem kvalitně se na základě získaných dat rozhodnout o dalších krocích firmy do budoucna.[10]

U cílové skupiny se zkoumá její chování, požadavky a postoje, případně důvody a příčiny rozhodování. U ceny zase posuzujeme, jestli produkt spadá do cenové kategorie požadované cílové skupiny a jak je cena spotřebitelem vnímána. A u produktu je zkoumána reakce spotřebitele a zda byla uspokojena jeho potřeba a očekávání.

Metody sběru dat dělíme na kvantitativní a kvalitativní:
Výběr vhodné metody sběru informací, která bude pro námi zvolený marketingový výzkum efektivnější, záleží na problému, o kterém chceme data získávat – dále také na rozpočtu, který je k výzkumu vyhraněn, a množství času, které na jeho realizaci máme.

a) **Kvantitativní výzkum** – měří se daná problematika pomocí zkoumání dostatečně velkého vzorku, který reprezentuje cílovou skupinu. Výsledkem jsou informace o četnosti výskytu určitých jevů.[11]
   Dělí se na tři metody:
   - pozorování
   - experiment
   - průzkum

[10] HAGUE, Paul. Průzkum trhu. 3. vyd. Brno: Computer Press, 2003
[11] KOZEL, Roman a kol. Moderní marketingový výzkum. 1. vyd. Praha : Grada Publishing, a.s., 2006. ISBN 80-247-0966-X.

b) **Kvalitativní výzkum** – cílem je objasnit, jak se cílové skupiny chovají na daných místech a situacích, jak je chápají a na jakém základě určují své chování a jednání v těchto situacích – získáváme větší vhled do problematiky a zaměřujeme se tedy na příčiny chování u malého vzorku lidí.[12]

K používaným metodám patří:

- skupinový rozhovor
- hloubkový rozhovor
- brainstorming

Marketingový výzkum je vysoce nákladný, proto je důležité přistupovat k jeho přípravě i průběhu zodpovědně a projít několika etapami výzkumu.

2.6.1. Fáze marketingového výzkumu

a) Definice problému

Velice důležitá a složitá fáze, kde zadavatel musí definovat cíl sledovaný výzkumem, jeho zaměření a očekávání spolu s hypotézami alternativních odpovědí na otázky výzkumu.

b) Sestavení plánu

Plán je třeba sestavit profesionálně osobou s dostatečnou kvalifikací k správnému posouzení plánu a interpretaci jeho výsledků. Autor plánu by měl být schopen odhadnout náklady na realizaci výzkumu.

c) Sběr dat

Data jsou sbírána pomocí pozorování nebo průzkumu, experimentu nebo pomocí dotazníku. Dotazník je nástroj k usměrňování toku dotazů.

d) Analýza dat

Získaná data se zanalyzují a na jejich základě se vyvodí výsledky výzkumu a jeho závěr.

[12] HENDL, J. Kvalitativní výzkum: základní metody a aplikace. Praha: Portál, 2005. ISBN 80-7367-040-2.

2.7. Toužimsko a subjekty lesního hospodářství[13]

Toužimsko je region s bohatou historií v jihovýchodní části Karlovarského kraje. Nachází se v Tepelské vrchovině a tvoří kompaktní území, které je geograficky vymezeno mělkou kotlinou horního povodí řeky Střely s dominantním Třebouňským vrchem (824 m.n.m.) a množstvím rybníků v okolí města. V krajině Toužimska se i přes relativně intenzivní hospodářské využití dochovala řada krajinářsky hodnotných partií a relativně nedotčená příroda. Toužimsko se řadí se mezi kulturně i historicky cenné a významné regiony Čech. Toužim, někdejší sídlo historicky významného toužimského panství, má status města a je nejvýznamnějším a největším hospodářským sídelním střediskem jižní části okresu Karlovy Vary.

2.8. Orgány státní správy lesů[14]

Státní správu lesů vykonávají obce s rozšířenou působností, krajské úřady a Ministerstvo zemědělství ČR. Ministerstvu životního prostředí je v této věci svěřen výkon tzv. vrchního státního dozoru. Tedy dozor nad samotnými orgány státní správy, ale i fyzickými a právními osobami, zda dodržují ustanovení lesního zákona a jeho předpisů. Většinu agendy drobní vlastníci lesa vyřídí s příslušnou obcí s rozšířenou působností.

2.8.1. Veřejná a státní správa

Slovo správa v obecné rovině znázorňuje činnost, která dohlíží na dosažení předem stanoveného cíle. Dělíme ji na správu veřejnou a soukromou.

- **Veřejná správa** – pojem veřejná správa jako správa veřejných záležitostí ve veřejném zájmu je obtížné definovat a jednotná definice v podstatě neexistuje. Existují některá často používaná vymezení, která se v mnohém shodují a jsou si velmi podobná. Přesto však nelze vybrat jedno jako jediné správné. Mezi nejčastěji používané patří vymezení významného českého právníka J. Pražáka: *"činnost sledující záměrně nějaký cíl nebo činnost nesoucí se za trvalým účelem řídit ty které záležitosti"*[15]

  R. Pomahač a O. Vidláková chápou veřejnou správu dvěma způsoby: „*jako souhrn všech správních činností souvisejících s vládnutím na ústřední a místní úrovni a s poskytováním* veřejných služeb"[16]; „jako činnosti organizačních jednotek a osob,

[13] *Region Toužimsko* [online]. 2009. Dostupné z: https://touzimsko.estranky.cz/

[14] KADEČKA, S., Výkon_státní_správy - kompetence [online] Dostupné z: www.mvcr.cz

[15] VIDLÁKOVÁ, O. Reformy veřejné správy. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2000, s. 6, ISBN 8071942901

[16] POMAHAČ, R., VIDLÁKOVÁ, O. Veřejná správa. Praha: C. H. Beck, 2002, s. 63, ISBN 8071797480

jimiž jsou správní úřady jako přímí nositelé veřejné správy nebo úřední osoby vykonávající úkony správní povahy či zařízení v pozici nepřímých subjektů veřejné správy“.Kromě funkčního pojetí je pojem “veřejná správa” často užíván i v tzv. organizačním pojetí. Veřejná správa je tedy vnímána jako struktura institucí v rámci systému vykonavatelů veřejné správy.

Hlavním a nejdůležitějším dělením veřejné správy jako organizace je dělení na:

a) státní správu
b) samosprávu

Důvodem tohoto rozdělení je snaha o decentralizaci a dekoncentraci veřejné správy. Centralizace veřejné správy je soustředění moci u jednoho subjektu. Ve veřejné správě jde zpravidla o stát. Oproti tomu decentralizované správy mohou rozhodovat v rámci své působnosti samostatně z vlastní iniciativy.

Koncentrace správy představuje soustředění výkonu na jeden subjekt. Dekoncentrací se rozumí snaha o rozdělení veřejné správy mezi více organizačních jednotek v rámci jednoho mocenského subjektu. Rozlišujeme na dekoncentraci horizontální a vertikální.

- ***Horizontální*** rozdělení znamená, že je dělena působnost a pravomoci mezi složky na stejné úrovni. Příkladem horizontální dekoncentrace je rozdělení pravomocí mezi jednotlivá ministerstva, jako složky stojící na stejné úrovni vedle sebe.
- Oproti tomu ***vertikální*** dekoncentrace je rozdělení v rámci hierarchie jednoho subjektu. V tomto případě se jedná například o vztah ministerstva zdravotnictví a hygienických stanic.
- **Státní správa** je tedy součást správy veřejné. Provádí se ve jméně státu a v jeho zájmu. Je uskutečňována přímo státními orgány, případně i orgány ostatními, pokud na ně stát přenesl patřičné pravomoci. Subjekty vykonávající státní správu se dělí na vykonavatele přímé a nepřímé, právě na základě skutečnosti, zda na ně byly pravomoci přeneseny či nikoliv.[17]

[17] *Organizace a činnost veřejné správy* [online]. Ministerstvo vnitra, 2021. Dostupné z: https://www.mvcr.cz

Mezi přímé vykonavatele státní správy se řadí:

- vláda
- prezident republiky
- ministerstva a jiné ústřední orgány státní správy
- další správní úřady s celostátní působností
- bezpečnostní sbory
- správní úřady

Nepřímí vykonavatelé státní správy:

- orgány krajů (krajský úřad, zvláštní orgány kraje, rada kraje)
- orgány obcí (například obecní úřady, úřady obcí s rozšířenou působností, rada obce)
- právnické a fyzické osoby práva soukromého

Toužimsko se sídelní obcí Toužim - obcí II. typu s pověřeným obecním úřadem je součástí území Karlových Varů jakožto obce s rozšířenou působností. Obecní úřady obcí s rozšířenou působností tvoří mezičlánek působnosti samosprávy mezi krajskými úřady a ostatními obecními úřady, proto mají oproti ostatním obecním úřadům některé oblasti působnosti navíc, nejen pro svůj správní obvod, ale zpravidla i pro další obce v okolí. Správní obvody obcí s rozšířenou působností vymezila vyhláška ministerstva vnitra č.388/2002 Sb. výčtem obcí, které do nich patří s některými pozdějšími změnami. Dne 1. ledna 2021 nabyl účinnosti zákon o územně správním členění státu, který členění zakotvil.

Působnost vybraných obcí je vymezena v §66 a §61odst.C, §11odst.2 a dalších ustanoveních zákona o obcích č.128/2000 Sb, dále pak ve spoustě speciálních zákonů.

Obce s rozšířenou působností vykonávají agendy přenesené státní působnosti, jedná se zejména o:

- státní správa na úseku lesů, myslivosti a rybářství
- vodoprávní řízení, odpadové hospodářství a ochrana životního prostředí
- evidence zemědělských podnikatelů

dále například:

- agenda evidence obyvatel
- agenda evidence motorových vozidel
- živnostenskoprávní agenda
- sociálně právní ochrana dětí
- silniční správní úřad
- dopravní úřad

2.9. Public relations ve státní správě

Tři hlavní důvody PR v orgánech státní správy uvnitř demokratické společnosti:

- *„Demokratické vládě nejvíce prospívá volný, obousměrný tok myšlenek a přesných informací, kdy občané i orgány státní správy mohou přijímat kvalifikovaná rozhodnutí*
- *Demokratická vláda se musí zodpovídat ze své činnosti občanům*
- *Občané jakožto daňoví poplatníci mají právo na informace týkající se státní správy – ovšem s jistými výjimkami"*[18]

Základní cíle PR ve státní správě jsou dle Clarkeho L. Caywooda čtyři, konkrétně se jedná o:

1. **Politickou komunikaci**, která si klade za cíl přesvědčit a dosáhnout souhlasu s navrhovanými postupy či plány týkajícími se zákonů, rozpočtu či vládních opatření.

2. **Informační servis**, sloužící k obeznámení různých cílových skupin veřejnosti o druzích informací a služeb, ke kterým mají otevřený přístup, a je jim tak umožněno je využívat. Dal by se označit jako forma „zákaznického servisu" vlády občanům, kde jsou zodpovídány jejich dotazy a šířeny informace.

[18] CAYWOOD, C L. Public relations : řízená komunikace podniku s veřejností. Brno: Computer Press, 2003. ISBN 80-7226-886-4.

3. **Vytváření a ochrana pozitivního institucionálního image**, tedy vyvolání a nasměrování veřejné podpory pro určitou složku státní moci. Často však bývá veřejností odsuzováno, jakožto typ sebeobhajující propagandy, proto musí být zvolena vhodná strategie komunikace.

4. **Generování veřejné zpětné vazby**, kde je cílem zajistit tok informací směrem k příslušným osobám, kteří na politické scéně vykonávají rozhodnutí. Jedná se především o zjištění informací, emocí a postojů občanů, na jejichž životy mívají tato rozhodnutí největší vliv.

2.10. Drobný vlastník lesa

Drobný vlastník lesa, tím se rozumí vlastník lesního majetku do výměry 50 hektarů. Vlastnit tedy i sebemenší kus lesa je vcelku zavazující záležitost, ze které vyplývá vlastníkům celá řada povinností. Jelikož toho vlastníci ve většině případů o lesnictví příliš nevědí, bývá jim státem přidělen odborný lesní hospodář. Odborný lesní hospodář dokáže ohledně lesního zákona vždy poradit, ale odpovědnost za stav lesa nese vždy vlastník. Z toho důvodu by mělo být i v jeho vlastním zájmu mít přehled o těchto zákonných povinnostech.

Pro každého drobného vlastníka lesa je speciálně vytvořena lesní hospodářská osnova (LHO). Jedná se o písemný materiál, ve kterém se uvádí stav lesních porostů na pozemcích určených k funkci lesa a případná hospodářská opatření, kterými jsou například obnovní těžby či zalesnění holin, aby se nezamezilo trvale udržitelnému hospodaření v českých lesích.

2.11. Lesy České republiky

Lesy České republiky vykonávají funkci odborného lesního hospodáře v lesích, jejichž vlastníkem je stát, a spravují tyto lesy. Zároveň však činnost odborného lesního hospodáře vykonávají i pro vlastníky soukromé.[19]

[19] *Lesy České republiky* [online]. Dostupné také z: https://lesycr.cz/

2.12. Odborný lesní hospodář[20]

Odborný lesní hospodář se vyzná v právních předpisech a dokáže tak hospodařit v lese dle zákona a v zásadě tak "chránit" daného drobného vlastníka lesa před problémy s orgány státní správy, které by plynuly z nesprávného hospodaření.

Základními povinnostmi odborného lesního hospodáře u Lesů ČR jsou:[21]

- Sledovat stav lesa a upozorňovat na výskyt škodlivých činitelů a navrhovat kontrolní a ochranná opatření
- Upozorňovat vlastníka na nutnost provedení nahodilých těžeb
- Navrhovat nejideálnější způsob obnovy lesa a vhodnou dřevinnou skladbu porostu
- Doporučovat realizaci výchovných zásahů
- Spolupracovat s vlastníkem lesa při vedení lesní hospodářské evidence
- Prokazatelně upozorňovat vlastníka v případě, kdy porušuje lesní zákony

Na žádost vlastníka lesa zajišťují Lesy ČR další, které se řadí k nadstandartním:

Poskytují součinnost pro vypracování žádosti o příspěvky na lesnické hospodaření dle nařízení vlády č. 30/2014 ve znění dle nařízení vlády č. 297/2020.

Základní povinností odborného lesního hospodáře v lesích nestátních:

- Spolupracovat s vlastníkem lesa ve styku se zpracovatelem lesní hospodářské osnovy
- Sledovat stav lesa a možné hrozby výskytu škodlivých činitelů
- Poskytovat odbornou pomoc při výkonech vyplývajících z lesní hospodářské osnovy
- Pomáhat vlastníkovi lesa při získávání možných finančních podpor
- Spolupracovat s vlastníkem při vedení lesní hospodářské evidence o plnění závazných ustanovení lesní hospodářské osnovy
- Vést evidenci o provedených úkonech a činnostech vyplývající z lesní hospodářské osnovy. Zároveň má povinnost tyto doklady archivovat po dobu 3 let

[20] *Česká komora odborných lesních hospodářů* [online]. Dostupné také z: http://www.ckolh.cz/
[21] *Lesní zákon* [online]. 1995. Dostupné také z: https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1995-289

3. Praktická část

3.1. Metodika

V praktické části budou využity poznatky z části teoretické. Její stěžejní součástí bylo dotazníkové šetření, pro jehož potřeby byla data získávána anonymně od celkového počtu 13 respondentů z Toužimi a okolí, kteří aktivně hospodaří v lese do výměry 50 hektarů a spadají tak do kategorie drobných vlastníků lesa. Zároveň spadají do správního obvodu pro město Toužim, která je obec s rozšířenou působností. OLH zastupující Lesy ČR, kteří zpravidla vykonávají funkci OLH u drobných vlastníků na Toužimsku, na tomto území pracují pro Lesní správu Toužim spadající pod oblastní ředitelství západní Čechy. Cílem práce bylo zefektivnění komunikace mezi OLH a DVL, mezi kterými probíhá výměna o správě a stavu lesů drobných vlastníků nejčastěji, a je tak důležitou součástí na cestě k trvale udržitelnému rozvoji českých lesů. Zároveň po sesbírání dat z kvantitativního výzkumu bylo využito s dvěma respondenty i výzkumu kvalitativního – hloubkového rozhovoru, kde bylo téma komunikace s OLH rozebíráno ještě více dopodrobna.

3.2. Dotazníkové šetření – kvantitavní výzkum

1. otázka: Odborného lesního hospodáře (OLH)

ODPOVĚĎ	*RESPONZÍ*	*PODÍL*
Byl mi určen státní správou	8	61.5%
Nemám OLH	2	15.4%
Sám jsem OLH	2	15.4%
Jsem si vybral sám/sama	1	7.7%

Tabulka 1 Jak jste získali svého OLH?

První otázka se týkala možnosti výběru volby OLH. Varianty, které se respondentům nabízely, byly následující: byl mi určen státní správou, nemám OLH, jsem si vybral sám/sama a sám jsem OLH.

Nejčastější odpovědí respondentů byla odpověď „jsem si vybral sám/sama“. Dalo se očekávat, že tuto otázku zvolí nejvíce respondentů, jelikož v takovém případě OLH platí stát a vlastník lesa navíc nemusí ani vynakládat žádné úsilí k sehnání pracovníka na tuto

pozici. Případ, kdy si vlastník vybral konkrétní fyzickou nebo právnickou osobu s platnou licencí, která může zastávat funkci OLH, se vyskytl z 13 dotazovaných pouze 1. Mezi výhody této možnosti patří, že je možné na pozici svého OLH dosadit známého či osobně prověřeného, a tím pádem důvěryhodného člověka, který zároveň nemusí pracovat pro stát a měl by tak mnohem větší kapacitu pro agendu spojenou s daným lesem = rychlejší řešení problémů. Takto zvoleného člověka již však stát nehradí, což se jeví jako zásadní nevýhoda pro vlastníky. 2 respondenti uvedli, že sami jsou OLH, znamená to tedy, že složili zkoušky a mají pro tuto funkci aktivní licenci.

Celkově 2 odpovědi zněly, že OLH pro jejich les nemají, a jelikož „*hospodaření v lesích je vlastník lesa dle zákona o lesích č.289/98 Sb., povinen zajišťovat v součinnosti s odborným lesním hospodářem"*[22], vnímám tento bod jako nejstěžejnější u této otázky. Z jakého důvodu může tato situace nastat, není úplně jednoznačné. Les lze nabýt různými způsoby. Koupí, darem nebo dědictvím, a v takovýchto případech nemusí být nový vlastník vždy o všem plně a řádně informován. V mnoha případech ale ani netuší, jaké s vlastnictvím lesa přicházejí povinnosti. Naopak může nastat i opačná situace, kdy si je vlastník lesa vědom svých povinností, ale má již potřebné know-how a věří svým hospodářským znalostem natolik, že nemá potřebu se na LHO obracet – tudíž může v dotazníku považovat tuto variantu za správnou, protože LHO v zásadě nevyužívá. V každém případě však platí, že obracet se na OLH by mělo být v zájmu vlastníka, aby byla zajištěna odborná úroveň lesního hospodaření, což je hlavním důvodem, proč OLH financuje v největší míře stát.

[22] *Lesní zákon* [online]. 1995. Dostupné také z: https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1995-289

2. otázka: Jak často s OLH komunikujete?

ODPOVĚĎ	RESPONZÍ	PODÍL
Nepravidelně – pouze dle potřeby	6	46.2%
Vůbec	3	23.1%
Cca 1x ročně	2	15.4%
Více než 1x ročně	2	15.4%
Méně než 1x ročně	0	0%

Tabulka 2 Četnost komunikace během roku

Druhá otázka byla zaměřena na četnost komunikace během roku, přičemž nejčastější odpovědí bylo, že komunikace probíhá nárazově – dle potřeby. Nejvíce se jedná o konzultace a získání nebo ověření informací ohledně povinností vyplývajících z lesní hospodářské osnovy. Drobní vlastníci lesa jsou zároveň povinni vést lesní hospodářskou evidenci, do které se uvádějí právě záznamy o plnění závazných ustanovení z LHO. S touto činností se také obracejí na svého OLH, který je povinen s touto záležitostí vypomoct.

3. otázka: Jakým způsobem s ním nejčastěji komunikujete?

ODPOVĚĎ	RESPONZÍ	PODÍL
Telefonicky	6	46.2%
E-mailem	4	30.8%
Osobně	3	23.1%
Poštou	0	0%

Tabulka 3 Nejčastější způsob komunikace

Ve třetí otázce respondenti odpovídali na nejčastější způsob, který využívají při spojení s OLH. Nejvíce využívaný způsob spojení byl zvolen „telefonicky“, což z 13 dotázaných tvoří 46,2% podíl. Následovalo spojení e-mailem s podílem odpovědí 30,8%. Na třetím místě se 3 odpověďmi a podílem 23,1% se umístila odpověď „osobně“. Nikdo z 13 respondentů nevolí způsob komunikace se svým OLH pomocí pošty.

Osobní setkání vždy bylo, je a bude tím nejspolehlivějším způsobem, jak lze mezi sebou vyměňovat informace. Budují a udržují se při něm osobní vztahy, můžete číst řeč těla svého protějšku, a celkově tak vnímat dané téma mnohem intenzivněji. Výměna informací probíhá

velmi rychle, stejně tak i zpětná vazba, ale nevýhodou bývá časová náročnost. Doprava na předem domluvené místo, kde se schůzka uskuteční, může v některých případech zabrat velké množství času. V případě větších vzdáleností se dá počítat i s finanční nákladností.

Telefonická komunikace je také velmi rychlá s možností zpětné vazby. DVL může zavolat prakticky odkudkoliv a v případě, že volá ve vhodný čas, tedy když na něj má OLH čas a hovor tím pádem může být uskutečněn, jedná se o velmi efektivní využití času. Jedná se o nejrychlejší možnou výměnu informací. Nevýhoda oproti osobnímu setkání spočívá v tom, že nám nepřináší úplný kontakt s druhou osobou – mimiku, gesta. Také mohou nastat problémy se sílou telefonního signálu či jiné technické výpadky.

Elektronická pošta byla zmíněna v jedné ze třinácti odpovědí. Výhodou je, že se dá odeslat kdykoliv a zároveň druhou stranu nevyrušuje při její činnosti, kterou právě vykonává. Zároveň s tím však souvisí i nevýhoda, že nevíme, kdy si jí daná osoba přečte a za jak dlouhou dobu zareaguje nazpátek. Stejně tak jako u telefonické komunikace by se i zde mělo počítat s možnými technickými problémy či s možností, že si druhá strana e-mailu nevšimne ať už nepozorností, nebo že naše zpráva například spadne do spamu. V porovnání je tato forma komunikace významně časově náročnější než telefonát.

Komunikace pomocí pošty je řešením snad jen pro respondenty, kteří například nemají přístup k internetu, je pro ně náročné dopravit se na určité místo kvůli schůzce a v místě bydliště a ve svém lese mají slabý telefonní signál. Časově nejnáročnější jak na napsání, tak na zpětnou vazbu. Neuvedl nikdo z dotázaných.

4. otázka: Vyhovuje Vám tato forma komunikace?

ODPOVĚĎ	RESPONZI	PODÍL
Ano	9	69,2%
Ne	4	30,8%

Tabulka 4 Vyhovuje Vám tato forma komunikace?

Většina respondentů, kteří odpověděli na předchozí otázku, je se způsobem komunikace spokojena a neměnila by ji. Přibližně 30 % dotázaných však uvedlo, že by jim více vyhovoval jiný způsob.

5. otázka: Je Vám Váš OLH vždy nápomocen?

ODPOVĚĎ	RESPONZÍ	PODÍL
Spíše ano	6	46.2%
Ano	5	38.5%
Ne	1	7.7%
Spíše ne	1	7.7%

Tabulka 5 Je OLH drobným vlastníkům vždy nápomocen?

Pátá otázka měla za cíl zjistit, zda DVL jsou spokojeni se zpětnou vazbou svých OLH. Tedy pokud DVL osloví svého OLH, zda dokáže včas reagovat a vyvíjí dostatečnou aktivitu v řešení problému. Pouze 38,5 % dotázaných uvedlo, že je jim jejich OLH vždy nápomocen, 46,2% odpovědělo „spíše ano“. Shodně po jedné odpovědi získaly možnosti „ne“ a „spíše ne“. V celkovém součtu 8 respondentů tvrdí, že jim jejich OLH není vždy nápomocen dle jejich představ, ať už více či méně.

6. otázka: Jaké problémy s Vaším OLH řešíte nejčastěji?

ODPOVĚĎ	RESPONZÍ	PODÍL
Stav a vývoj škodlivých činitelů v lese	9	42.9%
Péče o lesy	4	19.0%
Preventivní opatření na ochranu lesů	3	14.3%
Kontroly v souvislosti s těžbou	3	14.3%
Jiné...	1	4.8%
Lesní hospodářská evidence	1	4.8%

Tabulka 6 Nejčastěji řešené problémy

Mezi nejčastěji řešenými tématy se objevila odpověď týkající se stavu a vývoje škodlivých činitelů v lese a péče o lesy. Informace ohledně škodlivých činitelů v lese naleznete v příloze č. 1.

7. otázka: Doporučuje Vám Váš lesní hospodář?

ODPOVĚĎ	RESPONZÍ	PODÍL
Netýká se mě – řeším sám/a	8	61.5%
Nejvýhodnějšího dodavatele na práce v lese	3	23.1%
Vhodného dodavatele sadebního materiálu	2	15.4%
Jiná doporučení – uveďte	0	0%
Vhodnou formu odbytu Vašeho dřeva	0	0%

Tabulka 7 Doporučení od lesního hospodáře

Sedmá otázka se respondentů dotazovala, která doporučení zpravidla přijímají či využívají od svých OLH. Ve většině případů respondenti odpovídali, že obchodní záležitosti a oslovování třetích stran v souvislosti odbytem vyprodukovaných materiálů či nákupem sadebního materiálu řeší na vlastní pěst. DVL na Toužimsku ve většině případů bydlí na vesnicích či menších městech, kde se dává vyšší váha sociálním vazbám a vztahům – častokrát tak tyto činnosti zprostředkovávají příbuzní či přátelé.

8. otázka: Jak hodnotíte informace, které Vám poskytuje Váš OLH?

ODPOVĚĎ	RESPONZÍ	PODÍL
Jsou pro mě užitečné	7	53.8%
Nepřinášejí mi nic nového	3	23.1%
Jsou pro mě nezbytně nutné	3	23.1%

Tabulka 8 Hodnocení informací poskytnutých OLH

Na otázku, jak DVL hodnotí informace získané od OLH sedm respondentů odpovědělo, že jsou pro ně užitečné, nikoliv však nezbytně nutné. Tři respondenti zaškrtli, že pro ně tyto informace nemají žádnou přidanou hodnotu. Jedná se především o vlastníky, kteří rozumí hospodaření v lese či se zvládnou sami velmi dobře orientovat v lesním zákoně 289/1995 Sb. a dalších pomocných webech a příručkách – OLH má v takovém případě pro DVL kontrolní a ověřovací funkci – zda to, co plánuje v lese vykonat za činnost, je v souladu s aktuálními zákony. Pro 3 respondenty jsou informace získané od OLH nezbytně nutné. Výsledky této

otázky naznačují, že pro většinu DVL je OLH skutečně užitečným rádcem a oporou při hospodaření v lese.

9. otázka: Jste spokojen/a s činností Vašeho lesního hospodáře?

ODPOVĚĎ	RESPONZÍ	PODÍL
Spíše ano	7	53.8%
Ano	3	23.1%
Spíše ne	2	15.4%
Ne	1	7.7%

Tabulka 9 Spokojenost s LHO

Dle Jiřího Pohana, předsedy České komory odborných lesních hospodářů (ČKOLH) se OLH musí chovat tak, aby DVL byli s jeho činností spokojeni a nestěžovali si na něj na příslušný orgán státní správy[23]. V takovémto případě danému OLH nemusí prodloužit pověření na další období. Ze vzorku 13 respondentů u otázky č. 9 vyplývá, že 3 DVL jsou se svým OLH zcela spokojeni. 7 DVL odpovědělo, že „spíše ano" a 3 „spíše ne". Jeden respondent není spokojen s činností svého OLH.

10. otázka: Pokud nejste spokojen/a s činností Vašeho lesního hospodáře, uveďte důvod

ODPOVĚĎ	RESPONZÍ	PODÍL
Zahlcen jinou prací	3	42.9%
Malý zájem/aktivita	2	28.6%
Neochota	1	14.3%
Nekomunikace	1	14.3%
Názorové neshody	0	0%
Jiný...	0	0%

Tabulka 10 Důvod nespokojenosti

Desátá otázka přímo navazuje na předchozí s cílem zjistit hlavní příčinu nespokojenosti s OLH. Hlavním důvodem, který v tomto směru DVL pociťují je, že jejich OLH je zahlcen jinou prací. Je to zcela logické vyústění toho, že OLH, které financuje stát, mají na starost takovýchto vlastníků zpravidla více a zároveň se věnují i správě lesů státních. Současně

[23] *Rozhovor s předsedou České komory odborných lesních hospodářů Jiřím Pohanem* [online]. 2015, 16.3. [cit. 2022-04-10]. Dostupné z: https://www.silvarium.cz/lesnictvi/olh-je-pro-vlastnika-lesa-nepostradatelnym-partnerem

se dá předpokládat, že velkou část pracovní doby tráví OLH při přesunech mezi svými jednotlivými působišti.

11. otázka: Jak dlouho průměrně trvá Vašemu OLH, než-li dostanete odpověď či návrh řešení na Váš dotaz/problém?

ODPOVĚĎ	RESPONZÍ	PODÍL
Týden až dva	4	30.8%
Různě, dle situace – doba odezvy je v pořádku	3	23.1%
Různě, dle situace – na odezvu čekám poměrně dlouho	3	23.1%
Několik dní	2	15.4%
Několik hodin	1	7.7%
Měsíc a více	0	0%
Dva týdny až měsíc	0	0%

Tabulka 11 Průměrná doba odezvy OLH z pohledu vlastníků

Otázka na průměrnou dobu zpětné vazby – zde respondenti nejčastěji volili variantu „týden až dva“. 3 respondenti využili odpovědi „Různě, dle situace – na odezvu čekám poměrně dlouho“ a zároveň shodně další 3 volili variantu „Různě, dle situace – doba odezvy je v pořádku“. To značí rozdílný, subjektivní přístup a očekávání vlastníků na dobu odezvy od OLH nebo rozdílné nasazení či vytíženost přímo jednotlivých OLH. Několik dní na odpověď čekají 2 DVL a 1 respondent obdrží zpětnou vazbu od svého OLH většinou během několika hodin. Zároveň z výsledků vyplývá, že by DVL uvítali změnu ve zpětné vazbě jejich OLH i přesto, že obsahově jsou jejich odpovědi přínosné.

12. otázka: Jaký podíl Vašeho pracovního času zabírá agenda týkající se komunikace s Vaším OLH (podle Vašeho odhadu v %)?

ODPOVĚĎ	RESPONZÍ	PODÍL
1–10 % - Téměř žádný	10	76.9%
11–30 % - Malý	3	23.1%
61 % a více	0	0%
31–60 % - Zhruba polovinu pracovního času	0	0%

Tabulka 12 Jaký podíl pracovního času zabírá agenda týkající se komunikace s OLH

Co se týče času stráveným komunikací jako takovou, všichni dotázaní uvedli, že pro ně časově není příliš zatěžující.

13. otázka: Existuje dle Vás způsob, jak komunikace se svým OLH zefektivnit a ušetřit tak další čas?

ODPOVĚĎ	RESPONZÍ	PODÍL
Ne	13	100%
Ano – uveďte	0	0%

Tabulka 13 Způsob na zefektivnění komunikace

Na otázku, zda respondenty napadá cokoliv ke zefektivnění dané komunikace odpověděli všichni respondenti shodně, že nikoliv. Z toho je patrné, že respondenti příliš nevěří v možnost nalézt prostředek, který by jejich komunikaci s OLH zkvalitnil.

14. otázka: Víte, s čím vším Vám může OLH pomoci a kde tyto informace získat?

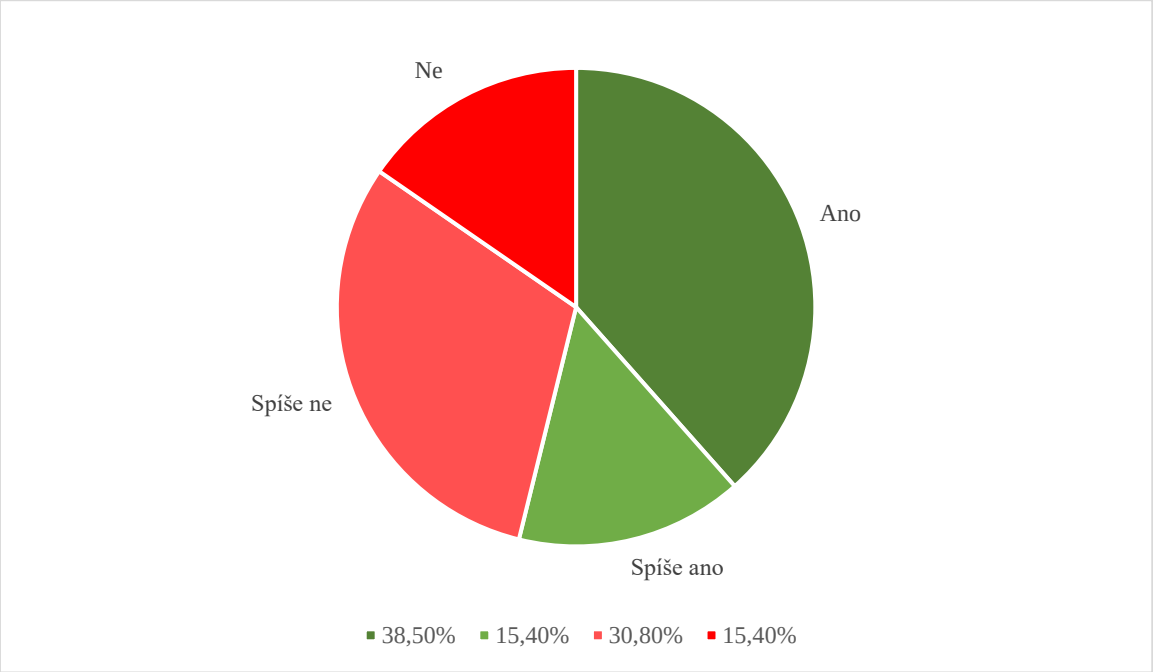

Graf č. 1 - Víte s čím vším Vám může OLH pomoci a kde tyto informace získat?

Čtrnáctá otázka se týkala informovanosti DVL, zda-li vědí, o co všechno mohou svého OLH požádat a zároveň, kde si tyto informace mohou dohledat. 5 respondentů odpovědělo „ano“, tedy že jsou si vědomi svých možností v tomto směru. Zbylých 8 dotázaných však využilo možnosti „spíše ano“, „spíše ne“ a „ne“. V tomto směru existuje stále prostor ke zlepšení komunikace orgánů státní správy s OLH a především DVL.

15. otázka: Jaký jiný způsob získávání informací používáte kromě komunikace s OLH?

ODPOVĚĎ	RESPONZÍ	PODÍL
Žádný	6	46.2%
Internet	5	38.5%
Osobní vztahy	1	7.7%
Krajský úřad či ORP	1	7.7%
Ministerstvo zemědělství či jiné	0	0%

Tabulka 14 Způsoby získávání informací

V patnácté otázce respondenti odpovídali, zda získávají informace o hospodaření v lese i z jiných zdrojů, než pouze od svého OLH. Celkem 6 DVL odpovědělo, že žádný jiný zdroj k získávání informací nevyužívají, a obrací se tedy rovnou na svého OLH – jedná se o 46,2% podíl dotázaných. 38,5% respondentů se snaží získávat další informace na internetu. Zároveň 1 DVL volí k získávání informací „osobní vztahy“ a 1 DVL využívá přímo orgány státní správy.

16. otázka: Máte pocit, že je komunikace s Vaším OLH komplikovaná?

ODPOVĚĎ	RESPONZÍ	PODÍL
Ne	12	92.3%
Ano	1	7.7%

Tabulka 15 Komplikovanost komunikace s OLH

Většina respondentů shodně odpověděla, že jim komunikace s OLH nepřijde komplikovaná.

17. otázka: Jste v kontaktu i s jinými subjekty působícími v lesním hospodářství?

ODPOVĚĎ	RESPONZÍ	PODÍL
Ne	10	76.9%
Ano	3	23.1%

Tabulka 16 Udrží drobní vlastníci kontakt i s dalšími subjekty v lesním hospodářství?

Kontakt s ostatními subjekty v lesním hospodářství potvrdili pouze 3 respondenti. Jedná se především o krajské úřady či ORP a ostatní vlastníky – sousedy.

3.3. Shrnutí a zhodnocení výsledků dotazníkového šetření

Drobní vlastníci lesa z Toužimi a okolí odpovídali v anonymním dotazníkovém šetření na otázky týkající se komunikace s jejich odborným lesním hospodářem za účelem zefektivnění této komunikace. Otázky se zaměřovaly na nejčastější způsob komunikace, její obsah nebo jak často probíhá. Dále také na způsoby zjišťování informací k hospodaření v lesích a spokojeností s aktuálními podmínkami. Cílem bylo zjistit nejzásadnější nedostatky v komunikaci z pohledu DVL a přijít s návrhem k jejich změně.

Z výzkumu vyplývá, že více než polovina drobných vlastníků z Toužimi a okolí je se svým odborným hospodářem více či méně spokojena. Zbylí DVL mají pocit, že je zde určitý prostor ke zlepšení, ačkoliv nezaznamenávají žádný „větší“ problém, který by je zásadně omezoval při práci.

Výsledky výzkumu ukázaly, že jako nejzávažnější chybu v komunikaci spatřují drobní vlastníci lesů ve zpětné vazbě jejich odborných lesních hospodářů – konkrétněji v rychlosti. Mají pocit, že jejich žádosti či dotazy mohou být zodpovězeny v kratším časovém horizontu. OLH pro drobné vlastníky lesů vykonávají převážně Lesy České republiky. Kvůli této skutečnosti se domnívám, že problémy drobného vlastníka lesa mohou být pro takového OLH prioritně upozaděny na úkor agendy právě v lesích státních. Zároveň může nastat situace, kdy v určitém časovém období zavalí OLH otázkami a žádostmi více subjektů, které má na starosti. V takovém případě nemůže vyhovět všem v nejkratší možný čas, a doba odezvy se proto zvyšuje úměrně počtu dotazů. Výsledky navíc odráží situaci po kůrovcové kalamitě – lze tedy očekávat zvýšený nárůst dotazů, především ohledně možností získání dotací.

Další zjištěný problém se týká informovanosti DVL. Ti ve spoustě případů nemají přehled o tom, kde mohou získat důležité informace – například o povinnostech svého OLH. V návaznosti na to DVL nevědí, s jakými činnostmi jim OLH může, v některých případech dokonce musí, pomoci.

3.4. Hloubkové interview – kvalitativní výzkum

Kvalitativní výzkum byl proveden s dvěma respondenty, kteří souhlasili s osobní schůzkou. Oproti dotazníkovému šetření zde byla možnost, zjišťovat informace v širším kontextu.

- Respondent č.1 – muž, 63 let, vlastník lesa 17 let
- Respondent č.2 – muž, 41 let, vlastník lesa 2 roky

3.4.1. Respondent č.1

První respondent si pořídil les jakožto splnění dětského snu. Vždy chtěl pečovat o jednu z největších krás přírody, jak sám tvrdí.

Na otázku, zda si vybral OLH sám nebo mu byl přidělen odpověděl, že si ho nechal přidělit – z finančních důvodů. Zároveň poté pokračoval, že nikoho s platnou licencí k tomu určenou vlastně ani nezná, a že nemá důvod nevěřit státní správě lesů, když jejich cíl je stejný – mít zdravý a plně funkční les, dodal.

Co se týče otázky na spokojenost s jeho OLH, je respondent č.1 spokojený. „*Nemůžu si na nic stěžovat, když ho neplatím*“. Následně dodal, že skutečně má se svým OLH dobré vztahy a vždy s ním vyřešil, co bylo potřeba – jen že domluvit se na osobní schůzce v některých případech není nejjednodušší kvůli časové vytíženosti své i OLH, ale to chápe. Z toho důvodu volí komunikaci převážně přes e-mail.

Kde získáváte potřebné informace k hospodaření v lese?
„*Tak většinou se nejprve snažím vyhledat informace sám, od známých, na internetu nebo v knížkách a brožurách, které mám doma, u těch se však bojím, že v dnešní moderní době nejsou aktuální. Rád bývám vždy připraven. Když neuspěji, zkusím většinou ještě svého syna, který pracuje s internetem mnohem rychleji než já, poté se případně obrátím na OLH, po tolika letech však není potřeba tak často, jak tomu bylo dříve*“.

Je to dáno tím, že máte různé principy a postupy již naučené a zároveň rozumíte hospodaření v lese mnohem více, než když jste s tím začínal? „*Určitě, dřív jsem si spoustu věcí musel s OLH ověřovat, dnes již vím, co je zapotřebí s lesem dělat a taky jak nebo koho o to požádat*“.

3.4.2. Respondent č.2

Druhý respondent získal les dědictvím a nemá k lesu blízký vztah, zprvu viděl jeho účel jako možnost snadného přivýdělku. Nyní však vlastnictví lesa pro respondenta č. 2 představuje spíše zátěž. Rozhodl se les prodat a hledá vhodného kupce, i přesto ale souhlasil s provedením hloubkového rozhovoru.

OLH byl respondentovi č. 2 taktéž přidělen, v otázce na spokojenost s jeho činností byl již o poznání více negativní v porovnání s respondentem č. 1. Ocenil by od svého OLH větší aktivitu a ochotu. Jako konkrétní případ zmínil, že k provedení určitých prací v lese si musel najmout firmu, i když by si práce rád vykonal sám. Nedokáže však vytěžené dříví správně vydruhovat a tím pádem ani zhodnotit.

Co se týče komunikace, ta je v pořádku? Jak často jste ve spojení? „ *Ano. Právě, že poměrně často, jelikož o hospodaření v lese příliš nevím a nerad bych se dostal do problémů. Volám mu téměř se vším*“.

Snažíte se vyhledávat informace ohledně hospodaření v lese i z jiných zdrojů? *„Ne, les pro mě není priorita a nerad tomu věnuji více času, než je potřeba“*.

3.5. Shrnutí hloubkového rozhovoru

V hloubkovém rozhovoru bylo využito osobního setkání, při kterém byly DVL kladeny otázky na téma komunikace s OLH. Ty nejzásadnější odpovědi byly zaznamenány, aby se i na jejich základě navrhly změny, které povedou ke zkvalitnění této komunikace.

Hlavní rozdíl mezi respondenty je jednoznačně v jejich přístupu a postoji k lesu. Respondent č. 1 se aktivně snaží zvýšit svou odbornou úroveň hospodaření v lese. Přesný opak je respondent č.2, který nechce vynakládat žádné úsilí do vzdělání v tomto směru. Z rozhovorů vyplývá, že pro orgány státní správy je jednodušší správa lesa pro respondenta č. 1, který má přehled o tom, co se v jeho lese děje. Zároveň si se spoustou situací poradí sám, čímž šetří čas i svému OLH, kterého nemusí zatěžovat dotazy či žádostmi.

3.6. Návrhy změn

Na základě výsledků z dotazníkového šetření, tabulky č. 10., je zřejmé, že řešením může být snížení časového nákladu OLH na zpětnou vazbu. Zároveň také edukací drobných vlastníků, kteří by se nemuseli na OLH obracet s dotazy, které nepotřebují přímo jeho součinnost a mohli by si je v krátkém časovém horizontu zjistit sami na ověřeném místě.

Toho lze dosáhnout tím, že bude vytvořen systém, webové rozhraní, ve kterém drobní vlastníci naleznou přehledně všechny situace, které by je během hospodaření v lese mohly potkat spolu se zásadními milníky následného řešení. To znamená, že pokud jejich les například napadne kůrovec, přihlásí se do systému a podle klíčových slov si snadno najdou, jak v dané situaci pokračovat a kdy případně oslovit svého OLH. Navíc se zde budou moci spojit s ostatními drobnými vlastníky sdružených na diskusním fórum a ti si tak navzájem budou moci poradit, předat cenné zkušenost nebo rovnou varovat před nálezem kůrovce ve svém lese.

Moderované diskusní fórum je jednou ze součástí komunikačního mixu. Jedná se o neosobní formu on-line komunikace, která umožňuje přispět do diskuse všem zúčastněným – to znamená, že by zde drobní vlastníci mohli zveřejňovat své problémy, názory a získávat informace od lidí z oboru.

Na internetu již existují webové stránky, které se snaží DVL usnadnit vyhledávání informací na určité téma – například www.nekrmbrouka.cz, který se věnuje čistě tématu kůrovcové kalamity a nebo www.uhul.cz, kde v sekci „poradenství“ narazíte na několik dokumentů s informacemi pro drobné vlastníky lesů. Nově vzniklý systém by ještě více zjednodušil navigaci k těmto dokumentům a tím, že by byl nástrojem primárně drobných vlastníků lesů, neobjevovaly by se na něm pro DVL přebytečné informace, kvůli kterým by DVL opět ztráceli přehled, které záležitosti a aktuality se týkají přímo nich.

Systém by umožnil odpovídat hromadně na stejné otázky nebo na otázky, které se neustále opakují, a tím vytváří pro OLH časovou spotřebu. Dále je možno snížit časovou spotřebu OLH tím, že systém umožní i propojení dotazů a odpovědí drobných vlastníků lesů navzájem. Systém by měl celorepublikovou účinnost, takže tato vzájemná komunikace by byla centrálně moderována příslušným LHO či jiným odborníkem k zajištění relevantnosti a kvality informací. Současně je díky registraci přispěvatelů umožněno, aby OLH

komunikoval s více subjekty najednou či rozesílal důležité informace a sdělení celým skupinám současně.

Jako možná nadstavba systému by byla možnost filtrovat problémy v okolí, tedy dle zeměpisných parametrů, jako jsou kraje či okresy. Zároveň by zde byl filtr, například podle druhové skladby lesa či jeho stanoviště, aby si vlastník skutečně mohl vyhledávat podle kritérií, která jsou jeho lesu nejbližší. Vlastníci by dokonce mohli vidět (po předchozí domluvě či odsouhlasení GDPR), zda nějaký další vlastník v blízkém okolí nemá domluvenou schůzku či kontrolu lesa s příslušným OLH, který spravuje les i jemu – mohli by tedy efektivně využívat času OLH a plánovat jeho návštěvy tak, aby mu navazovaly a netrávil příliš času na cestách. Toto by fungovalo i obráceně, OLH by mohl v mobilní aplikaci spojené se systémem zadat například na 18.května 2022 pracovní cestu za panem Novákem, kvůli kontrole stavu jeho lesa. Systém automaticky vypočítá nejkratší trasu k lesu pana Novákem a obeznámí vlastníky v okolí trasy, pro které taktéž vykonává funkci OLH, že se bude nacházet v okolí a je možnost provedení návštěvy i pro ně. To by mohlo výrazně omezit situace, že OLH pojede do dvou různých lesů, které se nacházejí blízko sebe v různé dny
a stráví tak dvakrát více času při dopravě.

Každá otázka DVL, včetně případných doplňkových podotázek, by byla dle uvážení moderátora rozčleněna do jedné z několika kategorií, které by byly dále rozděleny na diskusní vlákna podle témat, aby se zajistila přehlednost platformy. V těchto vláknech se budou řešit reálné problémy a dotazy drobných vlastníků, které tam sami budou vkládat, a z čehož se po uzavření vláken, tedy vyřešení problému, bude stávat „historie“. To je sekce systému, ve které bude možné dohledávat právě případy, které jsou obdobné nebo shodné s problémem či dotazem konkrétního vlastníka. Drobný vlastník lesa si tak během několika vteřin může sám zjistit možnosti řešení jeho situace na základě výsledku, který řešil například jiný drobný vlastník ve stejném regionu. Na základě pročtení si obdobné situace a postupů při jejím řešením si může DVL zajistit potřebné materiály či nástroje a až poté kontaktovat svého lesního hospodáře, například i s odkazem na toto vlákno, zda-li je takovýto postup stále aktuální nebo by OLH doporučil jiné řešení pro jeho les. DVL zároveň při čtení trochu více pochopí danou situaci a OLH s ním tak bude mít snazší a také rychlejší komunikaci.

Systém by byl celorepublikový, takže by k němu měl přístup každý drobný vlastník lesa, který by od příslušného orgánu státní správy obdržel jedinečné číslo k přihlášení

se do systému. Tím by se zamezilo přístupu laické veřejnosti či jedincům, kteří by mohli narušovat chod diskuse.

Webové rozhraní by sloužilo jako nástroj primárně drobných vlastníků lesů, kteří by si zde bez veliké námahy mohli vyhledat spoustu informací ohledně hospodaření v lese a povinnostech s tím spojených. Dostávali by zde zpětnou vazbu na své dotazy ať už od dalších vlastníků, kteří si určitým procesem již prošli v minulosti, nebo přímo od odborných lesních hospodářů či jinak kvalifikovaných osob.

Respondent č.1 se hloubkovém rozhovoru zmínil o knížkách a brožurách, které také částečně využívá jako zdroj informací. Každopádně jak správně sám poznamenal, ty nemusí být aktuální, případně ani relevantní vzhledem k danému regionu. Právě proto by v systému byly vždy nahrány nejaktuálnější informace, komplexní s garantovanou odbornou úrovní, s možností rozdělení dle regionů.

Každý OLH by na web měl možnost nahrávat materiály a informace, které by DVL měli možnost využívat. Aktuální informace o cenách surového dříví nebo například seznam ověřených firem, kterým by DVL mohl zadat práce v lese, pokud by je nechtěl vykonávat sám. Solidní firmu na lesní práce definuje hned několik aspektů – reference, komplexnost prací, výkupní cena za dříví, kvalita provedených prací, cena za práci a tak dále.

Web jako takový by se vlastníky snažil zároveň edukovat, a tím pádem i osamostatňovat, čímž by se ušetřil další čas OLH. Pokud si drobní vlastníci osvojí základní pojmy a naučí se základům hospodaření v lese, celkově to zkrátí a usnadní vzájemnou komunikaci. Na úvodní stránce webu by se zobrazovaly nejdůležitější změny v legislativě a termíny, ve kterých je zapotřebí vykonání určité činnosti – jako je například předání souhrnných údajů lesní hospodářské evidence orgánu státní správy. Web by byl přístupný na všech dostupných zařízeních – stolní počítač, notebook, tablet či mobil a nabízel by
i samostatnou aplikaci, která by pomocí notifikací upozorňovala uživatele na odpovědi k jeho dotazu, příchozí zprávy či připomínala návštěvu odborného lesního hospodáře a jiné události.

Další možnou variantou, je nahrazení moderátora, jakožto OLH, osobou, která stejně tak má licenci pro vykonávání činnosti odborného lesního hospodáře, ale tuto práci přímo nevykonává. OLH by se tak ušetřil další čas navíc, přičemž relevantnost a kvalita zodpovídaných dotazů na webu by i tak zůstala na nejvyšší možné úrovni. V takovém případě

by bylo možné využít tuto osobu, pověřenou správou a chodem webu dalšími činnostmi, které by mohly časově ulevit OLH.

Plně funkční systém by kromě konkrétních odpovědí přispíval v obecné rovině tím, že by zvyšovat odbornou způsobilost drobných hospodářů. A jelikož v České republice vlastní kus lesa do výměry 50 hektarů zhruba 300 tisíc lidí, správně optimalizovaný systém by pomohl v širokém měřítku, nejen na Toužimsku.

Dá se však předpokládat, že takovýto systém by nebyl řešením pro všechny DVL. Především pro DVL v seniorském věku, kteří se nesžili s moderními technologiemi, by nemuselo být reálné se systémem naučit pracovat. Nebylo by tudíž možné nastavit využívání webu jako povinnost.

Web by však shromažďoval všechny zásadní informace důležité pro DVL na jednom místě – včetně možnosti komunikace se svým OLH, případně rovnou příslušným pracovníkem orgánu státní správy, například formulářem. Web by tak byl vítaným nástrojem pro obousměrný tok informací mezi státní správou, OLH a DVL.

3.6.1. Výhody systému

- Aktuálnost informací
- Pro státní správu ideální nástroj pro efektivní komunikaci s DVL – rychlé oznámení, důležité změny v legislativě
- Pro odborného lesního hospodáře by systém usnadňoval identifikaci vlastníků tím, že by se mu po rozkliknutí zobrazily nejdůležitější informace o lese daného vlastníka – kde se les nachází, jeho velikost, stav, nebo kdy provedl poslední návštěvu/kontrolu anebo, co je zapotřebí v daném lese ještě provést za činnosti. Mohl by si ke každému připisovat poznámky, i s časovými upozorněními, aby na nic nezapomněl.
- Okamžité odpovědi i s postupy a řešeními pro drobné vlastníky
- Drobným vlastníkům by se nabízela možnost nahrát do systému lesní hospodářskou evidenci, ke které by OLH měl přístup, a dokázal tak tím i s případnou výpomocí při její realizaci. V systému by se navíc po dobu nezbytně nutnou uchovávala.
- Zároveň by byl systém propojený s elektronickou aplikací portálu Ministerstva zemědělství a umožňoval tak odeslání souhrnných údajů lesní hospodářské evidence orgánu státní správy lesů během několika kliknutí. Tuto evidenci má vlastník povinnost zasílat každý rok.

- Vzájemná propojenost, budování vztahů mezi drobnými vlastníky lesů
- Přehledně zpracovaná struktura všech řešených témat, ve kterých si vlastníci mohou snadno a rychle dohledat odpovědi na otázky nebo nalézt postupy k vyřešení jejich problému – případně si připravit potřebné podklady a až následně dořešit s OLH
- Obdobné dotazy, pro které by platila stejná odpověď by si OLH sjednocoval pod jedno vlákno, kde by následně zvládl jedinou odpovědí reagovat na vícero dotazů. Zároveň by OLH mohl jednoduše odkazovat na odpovědi k nejčastěji řešeným otázkám a nemusel tak zdlouhavě řešit s každým vlastníkem zvlášť. To urychlí zpětnou vazbu.
- Edukace drobných vlastníků, komplexní informace pro drobné vlastníky lesů na jednom místě
- Aplikace – notifikace při zprávě, dotazu či nově vzniklém vláknu, to znamená rychlá informovanost
- Lze využívat i video návodů nahraných přímo do systému pro jednodušší pochopení

3.6.2. Nevýhody systému

- Potřeba se orientovat v moderních technologiích – v dnešní době se však dá předpokládat, že jsou moderní technologie natolik uživatelsky přístupné a jejich rozhraní je natolik intuitivní, že není problém sžít se s novými věcmi
- Nutnost internetového připojení pro komunikaci – zapisování dat a informací by fungovalo i v off-line módu
- Čas potřebný pro správu webu – postupem času s řešenými tématy by se zmenšoval, stačilo by odkazovat pouze na již zpracované případy a postupy
- Možnost najmout externě odborníka vyloženě jen pro správu webu – zvýšení nákladů
- Počáteční investice na realizaci webového rozhraní

4. Diskuse

V této části bakalářské práce budou podrobněji diskutovány výsledky výzkumu, které objevily nejzásadnější nedostatky komunikace v lesnickém sektoru.

Z grafu u otázky č. 14 v dotazníkovém šetření je zřejmé, že přes 45% drobných lesních hospodářů nemá přehled o tom, v čem jim může jejich OLH pomoci a dokonce ani to, kde si všechny tyto informace mohou dohledat. Zpravidla všechny tyto informace jsou zakotveny v lesním zákoně č. 289/1995 Sb., což však může pro řadu drobných vlastníků působit příliš odborně. Často nabyjí dojmu, že při vlastnění malého lesa, do 50 hektarů, se jich takto rozsáhlý zákon v podstatě netýká. Přitom vlastník lesa, který umí hospodařit v lese, vzdělává se v tomto směru a snaží se tím zvyšovat svou odbornou způsobilost, je pro státní správu ideálním partnerem pro vzájemné fungování do budoucna a bezproblémovou výměnu důležitých informací. Mělo by být tedy především v zájmu státu, aby vlastníci lesů měli co nejjednodušší přístup ke všem informacím, které by ke svým činnostem mohli potřebovat.

Následující otázka z výzkumu, č. 15, ukazuje, že 46 % z dotazovaných DVL nevyužívá k získávání informací ohledně hospodaření v lese žádný jiný zdroj než svého OLH. Je to důsledek právě nevědomosti o tom, na jakém jiném místě si lze informace obstarat. 39 % DVL na Toužimsku využívá k doplnění a zjištění potřebných informací internet, ale informace, které jsou komplexní a navíc s garantovanou odbornou úrovní chybí.

Tyto výsledky dotazníkového šetření naznačují velký prostor k využití potenciálu internetu a vytvoření jedinečného systému, který bude DVL sloužit jako primární nástroj k zajištění informací ohledně hospodaření v lese na odborné úrovni.

5. Závěr

Na začátku bakalářské práce byl stanoven cíl analyzovat komunikaci v lesnickém sektoru na Toužimsku, a to zejména mezi odbornými lesními hospodáři a drobnými vlastníky lesů.

Teoretická část se věnuje podrobnějšímu vymezení pojmu komunikace a jsou v ní vysvětlené i další pojmy a definice, například komunikační mix a komunikační proces, které jsou potřebné k pochopení dané problematiky. Zároveň přibližuje fungování a strukturu orgánů státní správy působící na Toužimsku a jeho okolí.

Praktická část bakalářské práce již odpovídá na hlavní výzkumné otázky zaměřené na spokojenost drobných vlastníků lesů s jejich odbornými lesními hospodáři, ale také na způsoby komunikace, získávaní informací a nejčastěji řešené problémy v souvislosti s hospodařením v lese.

Vzorek 13 respondentů, kteří aktivně hospodaří v lesích na Toužimsku s výměrou nepřesahující 50 hektarů, byl podroben výzkumu v podobě dotazníkového šetření s počtem 17 otázek. Dva respondenti se zúčastnili zároveň hloubkového rozhovoru, ve kterém byly řešené otázky prozkoumány více dopodrobna. Získaná data byla následně zanalyzována a na jejich základě byl navržen koncept změn v komunikaci v lesnickém sektoru.

Po analýze výsledků dotazníkového šetření lze tvrdit, že drobní vlastníci lesů vidí v komunikaci se svými odbornými lesními hospodáři nedostatky, což v některých případech vede až k nespokojenosti drobných vlastníků. Výsledky hloubkových rozhovorů navíc ukázaly, že efektivní komunikace je závislá na přístupu všech zúčastněných subjektů. I z toho důvodu je zapotřebí udržovat spokojenost drobných vlastníků lesů a zvyšovat jejich zájem o vztah k přírodě, aby bylo i v jejich vlastním zájmu efektivně využívat všech nástrojů komunikačního mixu s cílem trvale udržitelného hospodářství.

Nejzásadnější problém, který DVL spatřují při jejich komunikaci s OLH je časová vytíženost OLH – s čímž souvisí často dlouhá doba odezvy, nízký zájem či neochota. Jako řešení těchto zjištěných problémů bylo navrhnuto vytvoření zcela nového systému, informačního webu s diskusním fórem, který by nabízel odpovědi na nejčastější dotazy a situace, které by DVL mohly potkat při hospodaření v lese. Zároveň by systém dokázal propojit vlastníky, kteří řeší nebo v minulosti řešili stejný problém – sdílení cenných rady, zkušenosti a budování sociálních vztahů. Systém by vlastníkům sloužil

jako základní nástroj pro edukaci a získávání všech informací, které by byly ověřené pověřenou osobou, potřebných k obhospodařování svého lesa.

Zdroje

CAYWOOD, C L. Public relations : řízená komunikace podniku s veřejností. Brno: Computer Press, 2003. ISBN 80-7226-886-4.

HAGUE, Paul. Průzkum trhu. 3. vyd. Brno: Computer Press, 2003, ISBN 80-7226-917-8.

HENDL, J. Kvalitativní výzkum: základní metody a aplikace. Praha: Portál, 2005. ISBN 80-7367-040-2.

KOZEL, Roman a kol. Moderní marketingový výzkum. 1. vyd. Praha : Grada Publishing, a.s., 2006. ISBN 80-247-0966-X.

LASSWELL, H. D. (1949). *The structure and function of communication in society*. Harper

NĚMEC, P. (1999). *Public relations : komunikace v konfliktních a krizových situacích*. Management Press, ISBN 80-85943-66-2.

POMAHAČ, R., VIDLÁKOVÁ, O. Veřejná správa. Praha: C. H. Beck, 2002, s. 63, ISBN 8071797480

PŘIKRYLOVÁ, J. a kolektiv. (2019). *Moderní marketingová komunikace*. Grada Publishing, ISBN 978-80-271-0787-2.

VIDLÁKOVÁ, O. Reformy veřejné správy. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2000, s. 6, ISBN 8071942901

Internetové zdroje:

Lesní zákon [online]. 1995. Dostupné také z: https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1995-289

RIEDL, M., JÁRSKÝ, V., PALÁTOVÁ, P. a SLOUP, R. *The Challenges of the Forestry Sector Communication Based on an Analysis of Research Studies in the Czech Republic* [online]. 2019 [cit. 2022-04-10]. Dostupné z: https://www.mdpi.com/1999-4907/10/11/935/htm

ZNAMENÁČEK, K. *Dorozumívání neboli komunikace* [online]. Dostupné z: http://www.charlijen.net

Marketingové nástroje [online]. Dostupné z: https://www.evolutionmarketing.cz/marketingovy-slovnik/marketingove-nastroje/

Region Toužimsko [online]. 2009. Dostupné z: https://touzimsko.estranky.cz/

KADEČKA, S., Výkon_státní_správy - kompetence [online] Dostupné z: www.mvcr.cz

Organizace a činnost veřejné správy [online]. Ministerstvo vnitra, 2021. Dostupné z: https://www.mvcr.cz

Lesy České republiky [online]. Dostupné také z: https://lesycr.cz/

Česká komora odborných lesních hospodářů [online]. Dostupné také z: http://www.ckolh.cz/

Rozhovor s předsedou České komory odborných lesních hospodářů Jiřím Pohanem [online]. 2015, 16.3. [cit. 2022-04-10]. Dostupné z: https://www.silvarium.cz/lesnictvi/olh-je-pro-vlastnika-lesa-nepostradatelnym-partnerem

Rozdělení škodlivých činitelů [online]. Dostupné z: https://www.mezistromy.cz/lesni-skudci/rozdeleni-skodlivych-cinitelu/odborny

Přílohy

Příloha č.1 – Škodliví činitelé

Škodlivých činitelů můžeme nalézt v lese několik a dělíme je na abiotické, biotické a antropogenní, tedy vzniklé činností člověka.

- **Abiotičtí škodliví činitelé** – jedná se především o vítr, který láme a vyvrací nejčastěji smrkové porosty, sníh, sucho nebo požáry způsobené bleskem.
- **Biotičtí škodlivý činitelé** – mezi nejvýznamnější skupinu škodlivých činitelů řadíme zvěř spárkatou, která působí škody okusem, ohryzem či loupáním. Lze se proti ní bránit mechanicky, například výstavbou oplocenek nebo chemicky, aplikací repelentů. Dále podkorní, půdní, listožravý hmyz a bakterie, viry nebo houby. Nejvyšší pozornost je však zapotřebí věnovat kalamitním škůdcům. Vyhláška č. 101/1997 Sb. definuje 6 kalamitních škůdců (resp. jejich skupin), mezi které patří:

  Lýkožrout smrkový – Ips typographus(L.)
  Lýkožrout lesklý – Pityogenes chalcographus(L.)
  Klikoroh borový – Hylobius abietis(L.)
  Bekyně mniška – Lymantria monacha(L.)
  Obaleč modřínový – Zeiraphera diniana(Hüb.)
  Ploskohřbetky rodu Cephalcia na smrku

  „Tato vyhláška stanovuje pro karanténní škůdce přesné definice základního stavu (kdy škůdce prakticky neškodí), zvýšený stav (kdy dochází již k viditelným škodám, avšak ekonomicky nejsou ještě příliš významné) a kalamitní stav (kalamita) (kdy dochází k rozsáhlým škodám, rozpadu napadených porostů a jejich totálnímu odumření). Pro kalamitní škůdce jsou stanoveny jak metody kontroly, tak i rámcové metody obrany.“[24]

[24] *Rozdělení škodlivých činitelů* [online]. Dostupné z: https://www.mezistromy.cz/lesni-skudci/rozdeleni-skodlivych-cinitelu/odborny

- **Antropogenní škodliví činitelé** – požáry – založené člověkem, úniky chemikálií nebo imise.

Stupně závažnosti škodlivých činitelů v lesích jsou různé v závislosti na ročním období, počasí, geologických a dalších podmínkách. Může se jednat o několik polámaných/poškozených jedinců až o napadení a odumření celých porostů. Je proto velmi důležité včas řešit a předcházet tak těmto situacím, čehož si jsou DVL dobře vědomi.